

Wat is graded exposure in vivo?

Geleidelijke blootstelling aan situaties die als angstig worden ervaren...

Graded exposure in vivo

Achtergrond

- Exposure in vivo is effectief bij diverse volwassen pijnpopulaties
  - CRPS (de Jong et al., 2005; Den Hollander et al., in preparation)
  - LRP (de Jong et al., 2005; Leeuw et al., 2008; Woods & Asmundson, 2008)
  - WAD (de Jong et al., 2008)
  - KANS (de Jong et al., 2012; de Jong et al., in preparation)
- Uitgangspunt bij het exposure in vivo programma is het vrees-vermijdingsmodel

Graded exposure in vivo

Achtergrond

- Vrees-vermijdingsmodel voor kinderen en jongeren (Simons & Kaczynski, 2012)
  - Pijngerelateerde angst → verminderd functioneren (Martin et al., 2007; Wilson et al., 2011)
  - Catastroferen → verminderd functioneren thuis, op school en sociaal (Vervoort et al., 2008)
  - Catastroferen → pijngerelateerde angst → vermijding → verminderd functioneren (Simons & Kaczynski, 2012)
- Interpersoonlijk vrees-vermijdingsmodel (Goubert & Simons, 2013)
  - Invloed kind-ouder factoren

In de praktijk...

- **Behandelteam**
  - Revalidatiearts
  - Gedragstherapeut
  - Ergotherapeut
  - Fysiotherapeut
  - Assistent fysiotherapeut
- **Behandeltrajecten**
  - Graded exposure in vivo
  - Hypermobiliteitsmodule + graded exposure
  - Klinische opname Houthem

Behandeltrajecten

Graded exposure in vivo

- Gedragstherapeut + fysiotherapeut of ergotherapeut
- Behandelduur 8 weken
- 14 behandelsessies
- Duur behandelsessie 60 minuten
- Frequentie tweemaal per week

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Na
Screening Medische educatie	Intake Phoda-Y Educatie	Exposure Sessie 1 Sessie 2	Exposure Sessie 3 Sessie 4	Exposure Sessie 5 Sessie 6	Exposure Sessie 7 Sessie 8	Exposure Sessie 9 Sessie 10	Terugval- preventie	Reserve	Terugkom- dag

Behandeltrajecten

Combinatie module hypermobiliteit + graded exposure

- Gedragstherapeut + fysiotherapeut + assistent fysiotherapeut
- Behandelduur 16 weken
- Fysiek trainingsprogramma: week 2 t/m week 9 – frequentie tweemaal per week - duur trainingssessie twee uur (hydrotherapie + fitness)
- Graded exposure: week 10 t/m 15 – frequentie eenmaal per week

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8
Screening Medische educatie	Intake Phoda-Y Educatie	Training Sessie 1 Sessie 2	Training Sessie 3 Sessie 4	Training Sessie 5 Sessie 6	Training Sessie 7 Sessie 8	Training Sessie 9 Sessie 10	Training Sessie 11 Sessie 12	Training Sessie 13 Sessie 14
Week 9	Week 10	Week 11	Week 12	Week 13	Week 14	Week 15	Week 16	Na
Training Sessie 15 Sessie 16	Exposure Sessie 1	Exposure Sessie 2	Exposure Sessie 3	Exposure Sessie 4	Exposure Sessie 5	Exposure Sessie 6	Terugval- preventie	Terugkom- dag

Behandeltrajecten

Klinische opname

- Complexe systeemproblematiek
- Revalidatiedagbehandeling niet toereikend
- Gebaseerd op principes van ACT
- Opnameduur vier weken

Graded exposure in vivo

Screening

- Belemmerende factoren
- Hulpvraag
- Motivatie
- Cognities
- Instandhoudende factoren
- Inzicht in rol systeem
- Is gedragsverandering mogelijk?

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Na
Screening Medische educatie	Intake Phoda-Y Educatie	Exposure Sessie 1 Sessie 2	Exposure Sessie 3 Sessie 4	Exposure Sessie 5 Sessie 6	Exposure Sessie 7 Sessie 8	Exposure Sessie 9 Sessie 10	Terugval- preventie	Reserve	Terugkom- dag

Medische educatie

Revalidatiearts

- Bespreken diagnostiek
- Duidelijkheid tav mogelijkheden
- Doel van de behandeling:
  - Weer leren functioneren en uitvoeren van activiteiten, ondanks pijn.
  - Géén pijnafname

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Na
Screening Medische educatie	Intake + Phoda-Y Educatie	Exposure Sessie 1 Sessie 2	Exposure Sessie 3 Sessie 4	Exposure Sessie 5 Sessie 6	Exposure Sessie 7 Sessie 8	Exposure Sessie 9 Sessie 10	Terugval- preventie	Reserve	Terugkom- dag

Intake

Semi-gestructureerd interview

- Huidige klachten
- Cognities
- Emotie
- Positieve gevolgen (instandhoudende factoren)
- Negatieve gevolgen
- Rol van het systeem
- Doelen stellen

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Na
Screening Medische educatie	Intake Phoda-Y Educatie	Exposure Sessie 1 Sessie 2	Exposure Sessie 3 Sessie 4	Exposure Sessie 5 Sessie 6	Exposure Sessie 7 Sessie 8	Exposure Sessie 9 Sessie 10	Terugval- preventie	Reserve	Terugkom- dag

PHODA-Youth

Photograph series of daily activities voor adolescenten
(Verbunt et al., 2014)

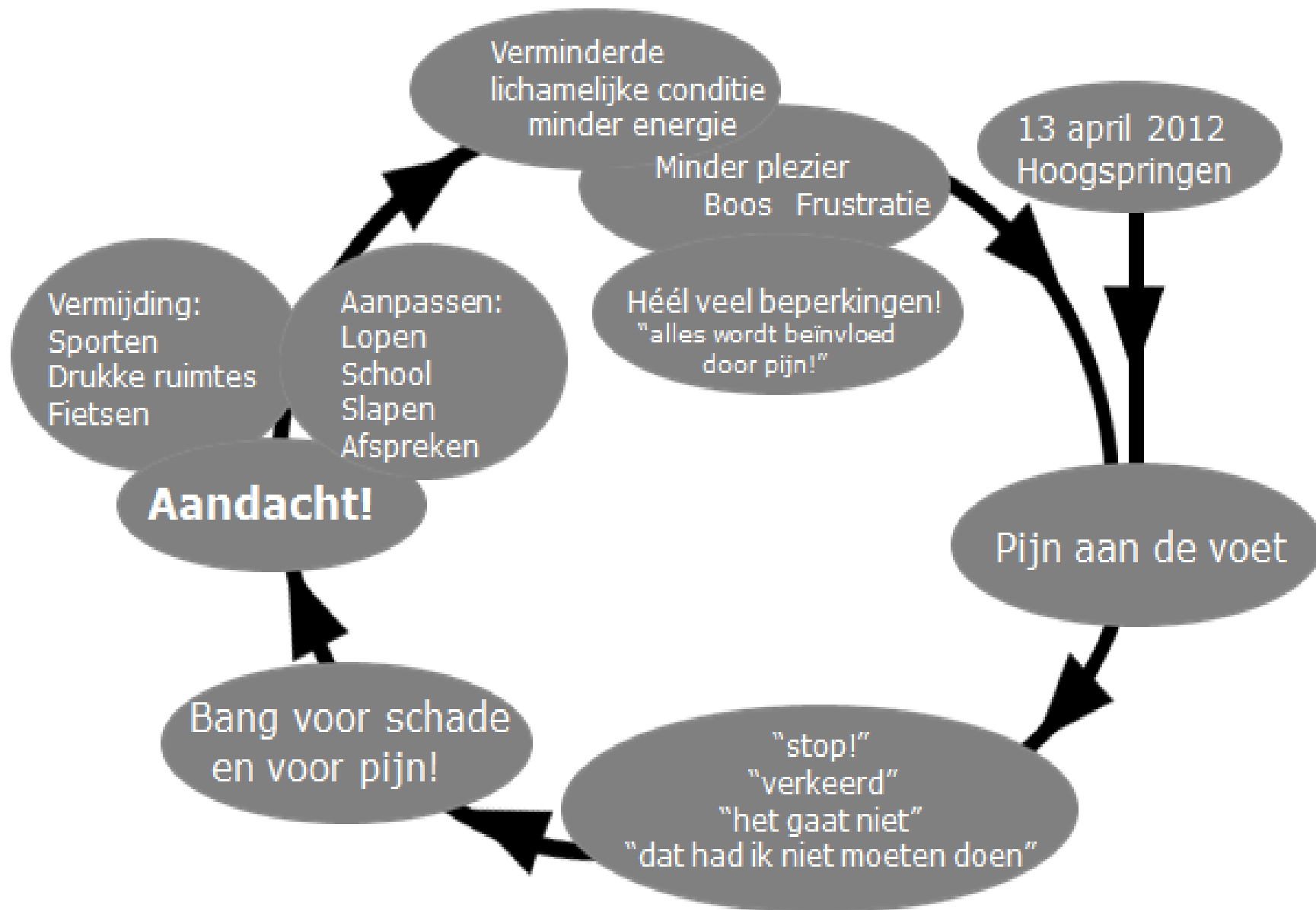
Dagelijkse activiteiten (14)	Intensieve lichamelijke activiteiten (27)	Sociale activiteiten (11)
		

PHODA-Youth

Opstellen angsthiërarchie

“Stel je voor dat je deze activiteit nu zou moeten uitvoeren. In welke mate ben je bezorgd dat deze activiteit schadelijk is of zal zorgen voor een pijntoename?”

Exposure in vivo

- Uitdagen van catastrofale cognities
- Toetsen van verwachtingen
- Eigen doelen!
- Succeservaring * Samen * Plezier * wow!
- Veiligheidsgedrag * vermijdingsgedrag
- Verantwoordelijkheid bij de jongere * eigen keuze
- Huiswerkopdrachten
- Opbouw van hobby's en school

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Na
Screening Medische educatie	Intake Phoda-Y Educatie	Exposure Sessie 1 Sessie 2	Exposure Sessie 3 Sessie 4	Exposure Sessie 5 Sessie 6	Exposure Sessie 7 Sessie 8	Exposure Sessie 9 Sessie 10	Terugval- preventie	Reserve	Terugkom- dag

Aandachtspunten

Ten aanzien van school

- Gaduele opbouw naar school (afbouw eventuele webchair)
- Meedoen met gymles
- Naar school fietsen
- Faciliteiten op school (liftpasje, kluisje, etc)
- Relatie tussen stress en pijn
- Relatie tussen te moeilijk schoolniveau en pijn

- Samenwerking met jeugdarts van belang!

Terugvalpreventie

- Tips voor dips
- Herafname PHODA-Youth
- Evaluatie doelen
- Nazorg

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Na
Screening Medische educatie	Intake Phoda-Y Educatie	Exposure Sessie 1 Sessie 2	Exposure Sessie 3 Sessie 4	Exposure Sessie 5 Sessie 6	Exposure Sessie 7 Sessie 8	Exposure Sessie 9 Sessie 10	Terugval- preventie	Reserve	Terugkom- dag

Terugkomdag

Na acht weken

- Evaluatie
  - Tips voor dips
  - Generalisatie
  - Doelen
- Nazorg

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Na
Screening Medische educatie	Intake Phoda-Y Educatie	Exposure Sessie 1 Sessie 2	Exposure Sessie 3 Sessie 4	Exposure Sessie 5 Sessie 6	Exposure Sessie 7 Sessie 8	Exposure Sessie 9 Sessie 10	Terugval- preventie	Reserve	Terugkom- dag

Samen naar de T.O.P.

- Drie bijeenkomsten gedurende behandeltraject
- Beide ouders aanwezig
- In groepsvorm
- Twee uur per bijeenkomst

Voor	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Na
Screening Medische educatie	T.O.P. I Intake Educatie	Exposure Sessie 1 Sessie 2	Exposure Sessie 3 Sessie 4	T.O.P. II Exposure Sessie 5 Sessie 6	Exposure Sessie 7 Sessie 8	Exposure Sessie 9 Sessie 10	T.O.P. II Terugval- preventie	Reserve	Terugkom- dag

Doelstellingen

Ouders inzicht geven in:

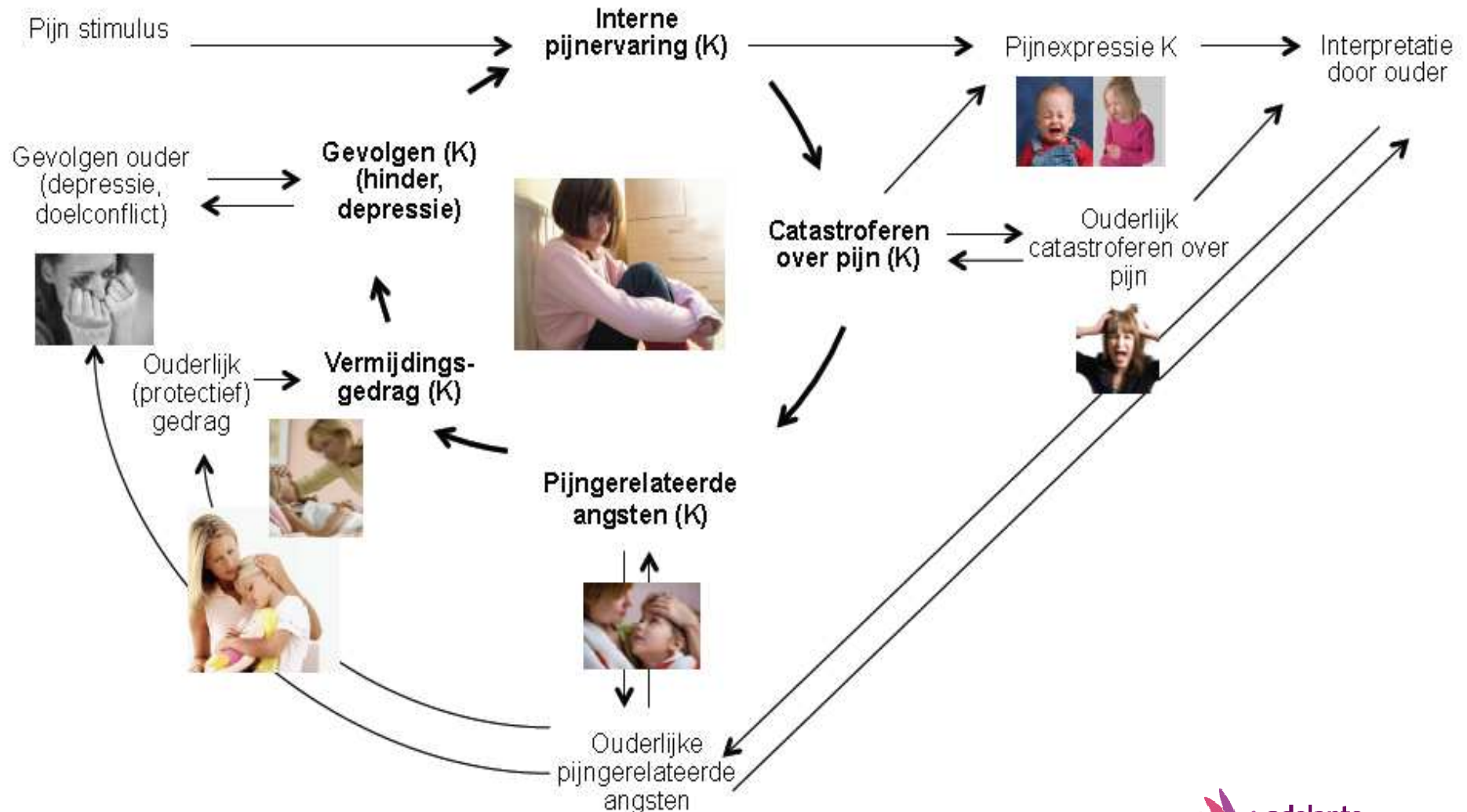
- I. de essentie van het bio-psychosociale model en vrees-vermijdingsmodel in de verklaring van beperkingen bij pijn
  - Revalidatiearts + gedragstherapeut + fysiotherapeut
  - (Medische) educatie
  - Inhoud en doel van de behandeling

**Gedragsverandering
zowel bij kind als óók bij ouders!**

- III. hoe ouders kunnen bijdragen aan het in stand houden van het lange termijn resultaat van de behandeling
  - Gedragstherapeut + ergotherapeut + fysiotherapeut
  - Tips voor dips * Terugvalpreventie

Interpersoonlijk vrees-vermijdingsmodel

(Goubert & Simons, 2012)

Evaluatie

- Doelstellingen behaald!

"Het vrees-

"De bijeenkomst heeft ons nieuwe inzichten gegeven wat pijn is en de factoren die pijn beïnvloeden: onze goed bedoelde adviezen en aandacht kunnen dus juist averechts hebben gewerkt"

kenbaar"

7,5 (SD 12,0)

7,7 (SD

Hobbels...

- Aandacht blijft gericht op pijnafname of medische oorzaak
- Positieve gevolgen van pijn
- Ouders
- Gedragsverandering blijft een keuze!

2B-active

Onderzoek naar het effect van een interdisciplinair behandelprogramma voor jongeren met pijn en pijn gerelateerde angst

Vier Nederlandse revalidatiecentra nemen deel

Maastricht, Breda, Roermond, Rotterdam
130 jongeren met chronische pijn

Vragen?

